

Sigurey ehf.
Kt. 650319-2300
Heimilisfang [...]

16. janúar 2026
Tilv.2025-05-28-0541

Efni: Svipting strandveiðileyfis. Eignarhald og lögskráning. Sigurey ÍS-46 (7730)

Fiskistofa hefur lokið athugun á máli er varðar ætluð brot eiganda og útgerðaraðila fiskiskipsins Sigurey ÍS-46, skipaskrárnúmer 7730, í fjórum (4) strandveiðiferðum árið 2025, gegn lögum um stjórn fiskveiða nr. 116/2006, lögum um umgengni um nytjastofna sjávar nr. 57/1996 og gegn reglugerð um strandveiðar nr. 460/2024.

I. Málsvæði

Fiskistofa veitti fiskiskipinu Sigurey ÍS-46 (7730) strandveiðileyfi sem tók gildi 5.5.2025. Samkvæmt skráningu í skipaskráningar- og lögskráningarkerfi Samgöngustofu er Sigurey ehf., kt. 650319-2300, eini eigandi skipsins. Samkvæmt skráningu raunverulegra eigenda í fyrirtækjaskrá ríkisskattstjóra eru A, kt. [...] (49%) og B, kt. [...] (51%), eigendur fyrirtækisins.

Við eftirlit þann 26. maí 2025 í Hafnarfirði var A lögskráður og um borð. B var einnig lögskráður á skipið en hann var ekki um borð. Gaf A þá skýringu að eignarhaldi skipsins hafði verið breytt rétt fyrir róðurinn.

Við frekari athugun Fiskistofu kom í ljós að A var einn lögskráður á skipið í eftirfarandi strandveiðiferðum: 25. og 26. júní, og 7. júlí 2025. Var afli skipsins í umræddum fjórum strandveiðiferðum eftirfarandi:

	Þorskur	Ufsi	Ýsa	Karfi/gullkarfi	Kg
26. maí	843	110			953
25. júní	578				578
26. júní	482	2	7		491
7. júlí	532		7	1	540
Samtals	2.435	112	14	1	2.562

Þann 10. desember 2025 veitti Fiskistofa útgerðinni frest til að koma andmælum eða athugasemdum á framfæri til 10. janúar 2026. Engin andmæli bárust.

II. Lagagrundvöllur

Um strandveiðar er fjallað í 6. gr. a laga nr. 116/2006 um stjórn fiskveiða og reglugerð um strandveiðar nr. 460/2024, sem breytt var með reglugerð nr. 385/2025, sbr. 11. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Samkvæmt 11. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006 er ráðherra heimilt að setja nánari reglur um framkvæmd strandveiða, m.a. nánari skilyrði um eignarhald.

Í 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006 um stjórn fiskveiða segir að eigandi fiskiskips skuli vera lögskráður á skipið. Í 3. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. reglugerðar nr. 460/2024 um strandveiðar kemur eftirfarandi fram: „Um borð í hverri strandveiðiferð skal vera ein einstaklingur sem er lögskráður á skipið og á að lágmarki beint eða óbeint í gegnum lögaðila meira en 50% eignarhlut í skipinu. Eignarhald skips ræðst af skráningu í skipaskrá Samgöngustofu og eignarhald lögaðila miðast við skráningu raunverulegra eigenda hjá fyrirtækjaskrá ríkisskattstjóra.“

Strandveiðar eru auk þess m.a. bundnar eftirfarandi skilyrðum sem fram koma í 6. tölul. 5. gr. reglugerðar um strandveiðar: „Eigandi fiskiskips skal vera skráður eigandi skipsin í skipaskrá Samgöngustofu og lögskráður á skipið.“

Óheimilt er skipstjóra að halda úr höfn nema allir skipverjar hafi verið lögskráðir á skipið, skv. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 82/2022 um áhafnir skipa.

Brot gegn lögum nr. 116/2006 og reglugerð nr. 460/2024, geta varðað stjórnsýsluviðurlögum, þ.e. sviptingu leyfis til veiða í atvinnuskyni, eða eftir atvikum leyfi til strandveiða skv. 1. og 2. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996 eða skriflegri áminningu, skv. 3. mgr. 15. gr. sömu laga, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006.

III. Niðurstaða og rökstuðningur

Fyrir liggur að meirihluta eigandi lögaðilans Sigurey ehf. var ekki um borð í strandveiðiferðum skipsins dagana 26. maí, 25., 26. júní og 7. júlí 2025, sem felur í sér brot gegn 3. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. og 6. tölul. 5. gr. reglugerðar nr. 460/2024, sbr. 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Málsatvik byggja á hlutlægum gögnum úr opinberum skrá, þ.e. skipaskráningar- og lögskráningarkerfi Samgöngustofu og skráningu raunverulegra eigenda hjá fyrirtækjaskrá ríkisskattstjóra, sem eiganda skips og skipstjóra ber lagaskylda til að tryggja að séu réttar. Að mati Fiskistofu er málið því nægilega upplýst og atvik og staðreyndir málsins, sem þýðingu hafa að lögum, teljast sönnuð.

Fiskistofa skal veita áminningar og svipta skip leyfi til veiða í atvinnuskyni ef útgerð eða áhöfn skips eða aðrir þeir sem í þágu útgerðar starfa hafa brotið gegn ákvæðum laganna eða reglum settum samkvæmt þeim. Við fyrsta brot sem varðar sviptingu veiðileyfis skal leyfissvipting ekki standa skemur en eina viku og ekki lengur en tólf vikur, eftir eðli og umfangi brots. Við ítrekuð brot skal svipting ekki standa skemur en fjórar vikur og ekki lengur en eitt ár, sbr. 1. og 2. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006 og 6. gr. reglugerðar nr. 460/2024. Við fyrsta minniháttar brot skal Fiskistofa veita hlutaðeigandi útgerð skriflega áminningu, sbr. 3. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996. Við mat á því hvort um minniháttar brot er að ræða er m.a. litið til þess hvort ætla megi að brot hafi í för með sér umtalsverðan ávinning fyrir hlutaðeigandi útgerð og/eða tengda aðila, hversu mikilvægum hagsmunum brot ógnar og hvort það hefur verið framið af ásetningi eða gáleysi.

Við mat á því hvaða hagsmunum brotin ógna er litið til markmiða laga um stjórn fiskveiða og einnig ákvæðis 6. gr. a um strandveiðar. Strandveiðar hófust fyrst vorið 2009 með heimild til veiðanna í bráðabirgðaákvæði. Ári seinna var heimild til strandveiða lögfest í 6. gr a laga um stjórn fiskveiða. Þá var kveðið á um að útgerð í eigu sama aðila, einstaklings eða lögaðila, væri einungis heimilt að fá leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Í athugasemdum með frumvarpi því er breytti lögum um stjórn fiskveiða, lög nr. 32/2010, er tilgreint að sjónarmiðin að baki þessari takmörkun séu að sem flestum væri gert mögulegt að stunda frjálsar veiðar með ströndinni á sjálfbæran hátt. Með breytingarlögum nr. 70/2011 var ákvæðið takmarkað enn frekar þannig að útgerð, *eigandi*, einstaklingur eða lögaðili, væri einungis heimilt að fá leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Þar að auki var gerð krafa um að eigandi fiskiskips skyldi vera lögskráður á skipið. Framangreindar takmarkanir hafa það að markmiði að tryggja rétt einstaklinga til að stunda veiðarnar. Við lestur ákvæða er lúta að leyfisveitingu, eignarhaldi og þeirri kröfu að eigandi skuli vera lögskráður um borð, er ljóst að ætlast er til þess að eigandi skips stundi sjálfur veiðarnar. Fjárhagslegur ávinningur felst í því að strandveiðileyfi veitir aðgang að fiskveiðiauðlindinni og heimild til að veiða allt að 650 þorskígildi (ÞÍG) fjóra daga vikunnar í fjóra mánuði, eða þar til það aflamagn sem ráðstafað var til strandveiða klárast. Gerð er krafa til þeirra sem stunda veiðarnar að þekkja þær reglur sem gilda um veiðarnar á hverjum tíma og sjá til þess að framkvæmd veiðanna brjóti ekki í bága við þær.

Samkvæmt opinberum gögnum var meirihlutaðeigandi Sigurey ehf. ekki um borð í strandveiðiferð fiskiskipsins dagana 26. maí, 25. og 26. júní og 7. júlí 2025. Samanlagður óslægður afli skipsins þá daga var 2.562 kg (2.435 ÞÍG), sem tekin var úr strandveiðipottinum án þess að uppfylla skilyrði um að meirihlutaðeigandi væri um borð. Téðar veiðar skipsins fóru því gegn þeim markmiðum sem reglum um strandveiðar er ætlað að vernda. Sé litið til þess að veiðar skipsins fóru gegn markmiðum laganna og framangreinds afla þeirra veiðiferða teljast brotin meiriháttar í skilningi laga um stjórn fiskveiða. Að þessu virtu og með hliðsjón af

meðalhófsreglu stjórnsýsluréttarins þykja hæfileg viðurlög vera svipting leyfis til strandveiða í tvær vikur. Engin fyrri brot hafa ítrekunaráhrif við ákvörðun viðurlaga í máli þessu.

Fiskistofa sviptir hér með fiskiskipið Sigurey ÍS-046, skipaskrárnúmer 7730, leyfi til strandveiða í tvær vikur (14 daga) frá og með gildistöku næsta strandveiðileyfis bundið við skipið, skv. 1. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006, vegna brota gegn 3. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. og 6. tölul. 5. gr. reglugerðar nr. 460/2024, sbr. 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Ákvörðunin hefur ítrekunaráhrif í tvö ár samkvæmt 19. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006.

Kæruheimild

Ákvörðun þessa má kæra til atvinnuvegaráðuneytisins, Borgartúni 26, 4. hæð, 105 Reykjavík, innan eins mánaðar frá því að hún barst málsaðila, skv. 24. gr. laga nr. 116/2006 og 18. gr. laga nr. 57/1996. Skal það gert skriflega eða með tölvupósti á netfangið atrn@atrn.is. Kæra frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunarinnar.

